

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2018. gada 13. jūnijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopējā zivsaimniecības politika – Regula (ES) Nr. 1380/2013 – 11. pants – Jūras bioloģisko resursu saglabāšana – Vides aizsardzība – Dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzība – Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetence

Lieta C-683/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgericht Köln* (Ķelnes Administratīvā tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 29. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 27. decembrī, tiesvedībā

Deutscher Naturschutzring – Dachverband der deutschen Natur- und Umweltschutzverbände eV

pret

Vācijas Federatīvo Republiku.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents), M. Safjans [*M. Saffjan*], D. Švābi [*D. Šváby*] un M. Vilars [*M. Vilaras*],

ģenerālvokāts: N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs: M. Aleksejevs [*M. Alekseejev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 22. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Deutscher Naturschutzring – Dachverband der deutschen Natur- und Umweltschutzverbände eV* vārdā – *R. Nebelsieck* un *K. Fock*, *Rechtsanwälte*,
- *Bundesamt für Naturschutz* vārdā – *W. Ewer*, *Rechtsanwalt*,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze*, pārstāvis,
- Spānijas valdības vārdā – *S. Jiménez García*, pārstāvis,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,
- Portugāles valdības vārdā – *L. Inez Fernandes* un *M. Figueiredo*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *F. Moro* un *M. Morales Puerta*, kā arī *B. Bertelmann*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2018. gada 25. janvāra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 11. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1380/2013 (2013. gada 11. decembris) par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK (OV 2013, L 354, 22. lpp.).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā *starp Deutscher Naturschutzring – Dachverband der deutschen Natur- und Umweltschutzverbände eV* (Vācijas Dabas aizsardzības loks – Vācijas dabas un vides aizsardzības apvienību jumta organizācija, turpmāk tekstā – “Vācijas Dabas aizsardzības loks”) un *Bundesamt für Naturschutz* (Federālais vides aizsardzības dienests, Vācija) par šī dienesta lēmumu, ar kuru noraidīts minētā loka lūgums uzlikt par pienākumu aizliegt zveju, izmantojot grunti skarošus zvejas rīkus un nostiprinātos tiklus jūras teritorijās, kuras sauc “*Sylter Außenriff*”, “*Pommersche Bucht mit Oderbank*” un “*Pommersche Bucht*”.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencija, kas parakstīta 1982. gada 10. decembrī Montegobejā (turpmāk tekstā – “Montegobejas konvencija”), stājās spēkā 1994. gada 16. novembrī. Eiropas Kopienas vārdā Konvencija tika apstiprināta ar Padomes 1998. gada 23. marta Lēmumu 98/392/EK (OV 1998, L 179, 1. lpp.).
- 4 Montegobejas konvencijas 91. panta “Kuģu valstiskā piederība” 1. punkts ir formulēts šādi:
“[...] Kuģiem ir tās valsts piederība, ar kuras karogu tiem ir tiesības kuģot. Starp valsti un kuģi jāpastāv reālai saiknei.”
- 5 Šīs konvencijas 94. pantā “Karoga valsts pienākumi” ir noteikts:
“1. Katra valsts efektīvi realizē jurisdikciju un kontroli pār kuģiem, kas kuģo ar tās karogu, administratīvajos, tehniskajos un sociālajos jautājumos.
2. Katra valsts, it sevišķi:
a) uztur kuģu reģistru, kas norāda kuģu, kas kuģo ar tās karogu, vārdus un parametrus, izņemot tos, kuri ir izslēgti no vispārpieņemtiem starptautiskiem noteikumiem to nelielā izmēra dēļ;
[..].”

Savienības tiesības

Regula Nr. 1380/2013

- 6 Regulas Nr. 1380/2013 preambulas 25. apsvērumā ir noteikts:

“(25) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK [(2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV 2010, L 20, 7. lpp.)], Padomes Direktīva 92/43/EEK [(1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV 1992, L 206, 7. lpp.)] un [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīva 2008/56/EK [(2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) (OV 2008, L 164, 19. lpp.)] uzliek dalībvalstīm konkrētus pienākumus saistībā ar, attiecīgi, īpaši aizsargājamām teritorijām, īpašām saglabājamām teritorijām un aizsargājamām jūras teritorijām. Šādiem pasākumiem varētu būt nepieciešama tādu pasākumu pieņemšana, kas ir saskaņā ar [kopējo zivsaimniecības politiku]. Tāpēc ir lietderīgi pilnvarot dalībvalstis attiecībā uz to suverenitātē vai jurisdikcijā esošajiem ūdeņiem pieņemt tādas saglabāšanas pasākumus, kas ir nepieciešami, lai izpildītu savus pienākumus saskaņā ar minētajiem Savienības aktiem, ja šādi pasākumi neietekmē citu dalībvalstu intereses zivsaimniecības jomā. Ja šādi pasākumi varētu ietekmēt citu dalībvalstu intereses zivsaimniecības jomā, pilnvaras pieņemt šādus pasākumus būtu jāpiešķir Komisijai un būtu jāizmanto reģionālā sadarbība starp attiecīgajām dalībvalstīm.”

- 7 Šīs regulas 4. panta “Definīcijas” 1. punkta 20) apakšpunktā ir noteikts:

“Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:[..]

20) “tehniskie pasākumi” ir pasākumi, kuri, paredzot zvejas rīku izmantošanas un konstrukcijas nosacījumus un ierobežojot piekļuvi zvejas apgabaliem, regulē nozveju sastāvu pēc sugām un zivju izmēra un zvejas darbību ietekmi uz ekosistēmu komponentiem.”

- 8 Minētās regulas 6. panta ar nosaukumu “Vispārīgi noteikumi” 1. punktā ir paredzēts:

“Lai sasniegtu [kopējā zivsaimniecības politikas] mērķus attiecībā uz jūras bioloģisko resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu, kā noteikts 2. pantā, Savienība pieņem 7. pantā izklāstītos saglabāšanas pasākumus.”

- 9 Šīs pašas regulas 7. pantā “Saglabāšanas pasākumu veidi” ir noteikts:

“1. Jūras bioloģisko resursu saglabāšanas un ilgtspējīgas izmantošanas pasākumi *inter alia* var būt šādi:

[..]

i) pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību Savienības vides tiesību aktos noteiktajiem pienākumiem, ievērojot 11. pantu;

j) tehniski pasākumi, kā minēts 2. punktā.

2. Tehniskie pasākumi *inter alia* var būt šādi:

[..]

c) konkrētu zvejas rīku izmantošanas ierobežojumi vai aizliegšana un zvejas darbību ierobežojumi noteiktos apgabalos vai laikposmos;

[..]

- e) īpaši pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu zvejas darbību nelabvēlīgo ietekmi uz jūras bioloģisko daudzveidību un jūras ekosistēmām, tostarp pasākumi, lai pēc iespējas novērstu un samazinātu nevēlamu nozveju.”
- 10 Regulas Nr. 1380/2013 11. panta “Saglabāšanas pasākumi, kas nepieciešami, lai izpildītu pienākumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vides jomā” 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis ir pilnvarotas pieņemt saglabāšanas pasākumus, kuri neietekmē citu dalībvalstu zvejas kuģus un kurus piemēro to suverenitātē vai jurisdikcijā esošos ūdeņos un kuri ir vajadzīgi, lai izpildītu dalībvalstu pienākumus saskaņā ar Direktīvas 2008/56/EK 13. panta 4. punktu, Direktīvas 2009/147/EK 4. pantu vai Direktīvas 92/43/EEK 6. pantu, ar noteikumu, ka minētie pasākumi nodrošina saderību ar šīs regulas 2. pantā izklāstītajiem mērķiem, izpilda tā attiecīgā Savienības tiesību akta mērķus, kuru tās paredz īstenot, un nav mazāk stingri kā pasākumi saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

2. Ja dalībvalsts (“ierosinātāja dalībvalsts”) uzskata, ka pasākumi ir jāpieņem, lai nodrošinātu 1. punktā minēto pienākumu izpildi, un citām dalībvalstīm ir tieša ieinteresētība zvejniecības pārvaldībā, kuru šādi pasākumi skartu, Komisija ir pilnvarota pieņemt šādus pasākumus pēc pieprasījuma, izmantojot deleģētos aktus saskaņā ar 46. pantu. Šajā nolūkā 18. panta 1. līdz 4. punktu un 6. punktu piemēro *mutatis mutandis*.”

- 11 Šīs regulas 18. panta “Reģionāla sadarbība saistībā ar saglabāšanas pasākumiem” 1. punktā ir paredzēts:

“Ja Komisijai ir piešķirtas pilnvaras [..] gadījumos, kas paredzēti 11. pantā [..], pieņemt pasākumus, izmantojot deleģētos vai īstenošanas aktus attiecībā uz Savienības saglabāšanas pasākumu, ko piemēro attiecīgajai ģeogrāfiskajai teritorijai, dalībvalstis, kam ir tieša ieinteresētība pārvaldībā, ko skar minētie pasākumi var konkrētā termiņā, ko noteiks attiecīgajā saglabāšanas pasākumā un/vai daudzgadu plānā, vienoties iesniegt kopīgus ieteikumus, kuru mērķis ir sasniegt attiecīgo Savienības saglabāšanas pasākumu, daudzgadu plānu vai īpašu izkraušanas plānu mērķus. [..]”

Direktīva 92/43

- 12 Direktīvas 92/43, kas grozīta ar Padomes Direktīvu 2006/105 (2006. gada 20. novembris) (OV 2006, L 363, 368. lpp.), preambulas piecpadsmītajā apsvērumā ir noteikts:

“tā kā, papildinot [Padomes] Direktīvu 79/409/EEK [(1979. gada 2. aprīlis) par savvaļas putnu aizsardzību (OV 1979, L 103, 1. lpp.)], attiecībā uz dažām faunas un floras sugām ir vajadzīga vispārīga aizsardzības sistēma; tā kā jāparedz pārvaldības pasākumi attiecībā uz konkrētām sugām, ja tas vajadzīgs šo sugu aizsardzības statusa dēļ, tostarp jāaizliedz konkrēti gūstīšanas vai nonāvēšanas veidi, vienlaikus paredzot izņēmumu iespējamību noteiktos apstākļos”.

- 13 Šīs direktīvas 3. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

“Izveido saskaņotu Eiropas ekoloģisko tīklu, kurā apvienotas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un kura nosaukums ir *Natura 2000*. Šo tīklu, ko veido I pielikumā uzskaitīto dabisko dzīvotņu veidu un II pielikumā uzskaitīto sugu dzīvotņu teritorijas, izmanto, lai minētos dabisko dzīvotņu veidus un sugu dzīvotnes saglabātu vai attiecīgā gadījumā atjaunotu to labvēlīgo aizsardzības statusu dabiskās izplatības areālā.”

- 14 Atbilstoši minētās direktīvas 4. panta 4. punktam:

“Tiklīdz Kopienā nozīmīga teritorija ir apstiprināta saskaņā ar 2. punktā paredzēto procedūru, attiecīgā dalībvalsts cik vien iespējams īsā laikā, bet ne vēlāk kā sešos gados piešķir minētajai teritorijai īpaši aizsargājamas dabas teritorijas statusu, nosakot prioritātes saskaņā ar attiecīgo teritoriju nozīmīgumu I pielikuma dabisko dzīvotņu veidu vai II pielikuma sugu saglabāšanā vai atjaunošanā tām labvēlīgā aizsardzības statusā un teritoriju nozīmīgumu *Natura 2000* tīkla vienotībā, kā arī saskaņā ar noplicināšanās vai bojā ejas draudiem, kam pakļautas šīs teritorijas.”

- 15 Tās pašas direktīvas 6. panta 2. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās novērstu dabisko dzīvotņu un sugu dzīvotņu noplicināšanos, kā arī lai novērstu traucējumu, kas skar sugas, kuru dēļ noteikta attiecīgā teritorija, ja šāds traucējums varētu būt nozīmīgs attiecībā uz šīs direktīvas mērķiem.”

Direktīva 2004/35/EK

- 16 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļidzināšanu (OV 2004, L 143, 56. lpp.) 1. pantā “Priekšmets” ir paredzēts:

“Videi nodarītā kaitējuma novēršanai un atļidzināšanai šīs direktīvas mērķis ir izveidot sistēmu atbildībai vides jomā, kuras pamatā ir princips – “piesārņotājs maksā”.”

Direktīva 79/409

- 17 Direktīvas 79/409 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts:

“Biotopu un dzīvotņu saglabāšana, uzturēšana un atjaunošana, galvenokārt, iekļauj šādus pasākumus:

a) aizsargājamo teritoriju ierīkošanu”.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 18 2005. gada 15. septembrī *Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und nukleare Sicherheit* (Federālā vides, dabas aizsardzības un kodoldrošības ministrija, Vācija) pieņēma, piemērojot Direktīvas 79/409 3. panta 2. punkta a) apakšpunktu, *Verordnung über die Festsetzung des Naturschutzgebietes “Pommersche Bucht”* (Regulējums, ar kuru tiek izveidota dabas aizsargājamā teritorija “Pommersche Bucht”) (*BGBl.* 2005 I, 2778. lpp.). Šajā regulējumā ir paredzēts, ka šajā teritorijā, kas atrodas Baltijas jūrā, ir aizliegta jebkāda darbība, kas var ietvert aizsargājamās dabas teritorijas iznīcināšanu, bojāšanu, izmaiņas tajā vai ilgstošu traucēšanu. Komerciālā jūras zveja tomēr ir tikusi tieši izslēgta no šī aizlieguma.
- 19 2007. gada 12. novembrī Komisija pieņēma Lēmumu 2008/23/EK, ar ko atbilstīgi Padomes Direktīvai 92/43/EEK pieņem Kopienas nozīmes teritoriju sarakstu Atlantijas biogeogrāfiskajam reģionam (OV 2008, L 12, 1. lpp.), saskaņā ar kuru teritorija “*Sylter Außenriff*”, kas atrodas Ziemeļjūrā, ir iekļauta šajā sarakstā.

- 20 2007. gada 13. novembrī Komisija pieņēma Lēmumu 2008/25/EK, ar ko atbilstīgi Padomes Direktīvai 92/43/EEK pieņem Kopienas nozīmes teritoriju sarakstu kontinentālajam biogeogrāfiskajam reģionam (OV 2008, L 12, 383. lpp.), saskaņā ar kuru teritorija “Pommersche Bucht mit Oderbank”, kas atrodas Baltijas jūrā, ir iekļauta šajā sarakstā.
- 21 Līdz šim brīdim Vācijas Federatīvā Republika nav ne paredzējusi šīs teritorijas kā īpaši aizsargājamās teritorijas saskaņā ar Direktīvas 92/43 4. panta 4. punktu, ne pieņēmusi saglabāšanas pasākumus.
- 22 Visas trīs attiecīgās teritorijas atrodas Vācijas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā. Šajās teritorijās jūras zveja tiek praktizēta, izmantojot grunti skarošus zvejas rīkus un nostiprinātus tīklus, kas ietekmē rifus un smilšu sēkļus un arī izraisa cūkdelfinu un jūras putnu piezveju.
- 23 2014. gada 30. jūlijā Vācijas Dabas aizsardzības loks iesniedza Federālajā vides aizsardzības dienestā pieteikumu aizliegt jūras zvejas paņēmienus, kuros tiek izmantoti jūras grunti skaroši zvejas rīki un žaunu tīkli, “Sylter Außenriff”, “Pommersche Bucht mit Oderbank” un “Pommersche Bucht” teritorijās, jo šo paņēmieni izmantošana nav saderīga ar Direktīvas 92/43 6. panta 2. punktu. Turklāt šis aizliegums esot nepieciešamais pasākums novēršanai un atlīdzināšanai Direktīvas 2004/35 2. panta 10. un 11. punkta nozīmē, kurš saskaņā ar šīs direktīvas 5. panta 3. punktu un 6. panta 2. punktu, kā arī 12. pantu kompetentām iestādēm esot jāpieņem.
- 24 Ar 2014. gada 29. oktobra lēmumu Federālais vides aizsardzības dienests noraidīja Vācijas Dabas aizsardzības loka pieteikumu. Šis lēmums tika apstiprināts ar šī paša dienesta 2014. gada 19. decembra lēmumu.
- 25 Pēc tam Vācijas Dabas aizsardzības loks cēla prasību par šo noraidīšanas lēmumu *Verwaltungsgericht Köln* (Ķelnes Administratīvā tiesa, Vācija).
- 26 Savā aizstāvībā Federālais vides aizsardzības dienests apgalvo, ka savas kompetences dēļ tas nevar pieņemt pasākumus, kurus prasījis Vācijas Dabas aizsardzības loks, jo šī ir Savienības ekskluzīvā kompetence saskaņā ar LESD 3. panta 1. punkta d) apakšpunktu. Protams, ar Regulas Nr. 1380/2013 11. pantu dalībvalstīm tiek atļauts pieņemt noteiktus saglabāšanas pasākumus, bet, tiklīdz šādiem pasākumiem var būt ietekme uz citu dalībvalstu zvejas kuģiem, saskaņā ar šo pašu pantu šos pasākumus var pieņemt vienīgi Komisija.
- 27 Uzskatot, ka prasība var būt pamatota, vienīgi, ja Vācijas Federatīvā Republika, nevis Komisija var pieņemt prasītājas lūgtos pasākumus, *Verwaltungsgericht Köln* (Ķelnes Administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai Regulas [Nr. 1380/2013] 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādus dalībvalsts pasākumus to suverenitātē vai jurisdikcijā esošajos ūdeņos, kuri paredzēti dalībvalsts pienākumu izpildīšanai saskaņā ar Direktīvas [92/43] 6. pantu, kuri ietekmē citu dalībvalstu zvejas kuģus un ar kuriem ir noteikts visaptverošs aizliegums *Natura 2000* teritorijās nodarboties ar komerciālo jūras zveju, izmantojot grunti skarošus zvejas rīkus un nostiprinātus tīklus (“žaunu tīkli un iepinējtīkli”)?

Jo īpaši:

- a) Vai Regulas [Nr. 1380/2013] 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens “saglabāšanas pasākumi” attiecas uz pirmajā prejudiciālajā jautājumā minēto zvejas paņēmieni aizliegumu?
- b) Vai Regulas [Nr. 1380/2013] 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens “citu dalībvalstu zvejas kuģi” attiecas arī uz citas dalībvalsts zvejas kuģiem, kuri kuģo ar Vācijas Federatīvās Republikas federālo karogu?
- c) Vai Regulas [Nr. 1380/2013] 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens “izpilda attiecīgā Savienības tiesību akta mērķus” attiecas arī uz dalībvalsts veiktajiem pasākumiem, ar kuriem tiek tikai veicināti minētajā Savienības tiesību aktā uzskaitītie mērķi?

- 2) Vai Regulas [Nr. 1380/2013] 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādus dalībvalsts pasākumus to suverenitātē vai jurisdikcijā esošajos ūdeņos, kas ir nepieciešami, lai izpildītu dalībvalsts pienākumus saskaņā ar Direktīvu [2004/35] attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļidzināšanu?
- 3) Ja uz vienu vai abiem iepriekš minētajiem prejudiciālajiem jautājumiem ir jāatbild noliedzoši: vai Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetence jūras bioloģisko resursu saglabāšanā saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku atbilstoši LESD 3. panta 1. punkta d) apakšpunktam liedz dalībvalstij veikt minētos pasākumus?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

Par pieņemamību

- 28 Federālais vides aizsardzības dienests apgalvo, ka pirmais jautājums ir nepieņemams, jo tas attiecas uz Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punktu, lai gan uz tādiem pasākumiem, kādus ir norādījusi iesniedzējtiesa, attiecas vienīgi šīs regulas 11. panta 2. un nākamie punkti.
- 29 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa ir uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros, kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Valsts tiesas lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlīetas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2010. gada 12. oktobris, *Rosenblatt*, C-45/09, EU:C:2010:601, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 30 Taču šajā gadījumā Federālā vides aizsardzības dienesta sniegtā argumentācija nav vērsta uz to, lai pierādītu, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlīetas strīda faktiskajiem apstākļiem un priekšmetu, ka norādītā problēma ir hipotētiska vai ka Tiesai nav zināmi faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem, bet ir nostājas paušana par dažādo Regulas Nr. 1380/2013 11. panta tiesību normu interpretāciju, kuru Tiesai ir lūgts sniegt.
- 31 Šajos apstākļos pirmais jautājums nav jāatzīst par nepieņemamu.

Par lietas būtību

- 32 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai Regulas Nr. 1380/2013 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj, ka dalībvalsts veic tādus pasākumus to suverenitātē vai jurisdikcijā esošajos ūdeņos, kuri paredzēti dalībvalsts pienākumu izpildīšanai saskaņā ar Direktīvas 92/43 6. pantu, kuri ietekmē citu dalībvalstu zvejas kuģus un ar kuriem ir noteikts visaptverošs aizliegums *Natura 2000* teritorijās nodarboties ar komerciālo zveju, izmantojot grunti skarošus zvejas rīkus un žaunu tīklus.
- 33 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punktu dalībvalstis ir pilnvarotas pieņemt saglabāšanas pasākumus, kuri neietekmē citu dalībvalstu zvejas kuģus un kurus piemēro to suverenitātē vai jurisdikcijā esošos ūdeņos un kuri ir vajadzīgi, lai izpildītu dalībvalstu pienākumus saskaņā ar Direktīvas 2008/56 13. panta 4. punktu, Direktīvas 2009/147 4. pantu vai

Direktīvas 92/43 6. pantu, ar noteikumu, ka minētie pasākumi nodrošina saderību ar šīs regulas 2. pantā izklāstītajiem mērķiem, izpilda tā attiecīgā Savienības tiesību akta mērķus, kuru tās paredz īstenot, un nav mazāk stingri kā pasākumi saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

- 34 Vispirms saistībā ar pienākumiem, kuri dalībvalstīm ir noteikti Direktīvas 92/43 6. pantā un kuri ir tie, saistībā ar kuriem ir paredzēts pieņemt iesniedzējtiesas norādītos pasākumus, no šī 6. panta formulējuma izriet, ka atbilstoši tiem dalībvalstis veic “attiecīgus pasākumus, lai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās novērstu dabisko dzīvotņu un sugu dzīvotņu noplicināšanos, kā arī lai novērstu traucējumu, kas skar sugas, kuru dēļ noteikta attiecīgā teritorija, ja šāds traucējums varētu būt nozīmīgs attiecībā uz šīs direktīvas mērķiem”.
- 35 Tā kā iesniedzējtiesa formulē savu jautājumu, konstatējot, ka pamatlietā aplūkotie pasākumi ir paredzēti, lai izpildītu pienākumus, kas izriet no šīs tiesību normas, Tiesai nav jāspriež šajā ziņā.
- 36 Turpinājumā iesniedzējtiesa norāda, ka tās jautājums “it īpaši” ir vērst uz trīs jēdzienu interpretāciju, kuri izmantoti Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punktā, proti, pirmkārt, “saglabāšanas pasākumi”, otrkārt, “[pasākumi, kas] izpilda attiecīgā Savienības tiesību akta mērķus”, un, treškārt, “citu dalībvalstu zvejas kuģi”. Tādēļ Tiesai ir jāprecizē katrs no šiem jēdzieniem.
- 37 Pirmkārt, saistībā ar jēdzienu “saglabāšanas pasākumi” ir jākonstatē, ka šīs regulas 11. pantā izmantotie vārdi neļauj noteikt šī jēdziena apjomu. Tomēr, interpretējot šī panta 1. punktu, ir jāņem vērā ne tikai šīs tiesību normas formulējums, bet arī tās konteksts un mērķis (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 5. aprīlis, *Société fiduciaire nationale d'expertise comptable*, C-119/09, EU:C:2011:208, 25. punkts).
- 38 Taču Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punkta kontekstu raksturo tas, ka saglabāšanas pasākumi, kas norādīti šīs regulas 7. panta 1. punktā, ietver tehniskos pasākumus, kuri izklāstīti šīs regulas 7. panta 2. punktā un kuru starpā c) apakšpunktā ir norādīti pasākumi, kas attiecas uz “konkrētu zvejas rīku izmantošanas ierobežojumi vai aizliegšana un zvejas darbību ierobežojumi noteiktos apgabalos vai laikposmos”.
- 39 Ņemot vērā šo definīciju, tādi pasākumi, kurus ir norādījusi iesniedzējtiesa un kuri ietver aizliegumu Savienības ūdeņos zvejot ar grunti skarošiem zvejas rīkiem un nostiprinātiem tīkliem, var būt saglabāšanas pasākumi Regulas Nr. 1380/2013 7. panta 2. punkta c) apakšpunkta nozīmē un līdz ar to ietilpt šīs regulas 11. panta 1. punkta jomā.
- 40 11. panta 1. punkta mērķis apstiprina šo secinājumu.
- 41 Kā izriet no Regulas Nr. 1380/2013 preambulas 25. apsvēruma un paša 11. panta 1. punkta formulējuma, šīs tiesību normas mērķis ietver atļaut dalībvalstij ar noteikumu galvenokārt neietekmēt citu dalībvalstu zvejas kuģus pieņemt pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu pienākumus, kuri tai tostarp ir saskaņā ar Direktīvas 92/43 6. pantu.
- 42 Taču to pasākumu starpā, kurus dalībvalstij var būt pienākums pieņemt, lai izpildītu pienākumus, kas tai ir saskaņā ar šo 6. pantu, ietilpst, kā tas ir norādīts Direktīvas 92/43 preambulas 15. apsvērumā, aizliegums, lai aizsargātu noteiktas sugas, izmantot noteiktus tostarp jūras faunas noķeršanas vai nonāvēšanas veidus.
- 43 Vācijas Dabas aizsardzības loks un Portugāles valdība apgalvo, protams, ka jēdziens “saglabāšanas pasākumi” attiecas vienīgi uz pasākumiem, kuriem ir mērķis, kas ir saistīts ar kopējo zivsaimniecības politiku, lai gan norādītajiem saglabāšanas pasākumiem esot plašāks apjoms, jo tie ir pieņemti, lai saglabātu vidi.

- 44 Tomēr, kā to ģenerālvokāts atzīmē secinājumā 23. punktā, tas, ka pasākumiem, ar kuriem tiek aizliegta noteiktu zvejas iekārtu un paņēmieni izmantošana, arī ir ietekme uz citām sugām, kas nav tās, kuras tiek zvejotas, nav pietiekami, lai izslēgtu šos pasākumus no šīs politikas piemērošanas jomas.
- 45 Pretējā argumentācija neiztur vērtējumu saistībā ar Regulas Nr. 1380/2013 7. un 11. panta, kura spēkā esamība nav apstrīdēta, formulējumu un sistēmu. Tādējādi šajos pantos nav veikta nekāda izslēgšana saistībā ar pasākumu pieņemšanu, kuri ierobežo atļautus zvejas paņēmienus, lai saglabātu vidi. Tieši pretēji, šīs regulas 7. panta 1. punkta d) apakšpunktā un 2. punkta e) apakšpunktā ir tieši paredzēta saglabāšanas pasākumu pieņemšana, kuru mērķis ir veicināt zvejas praksi, kurai ir neliela ietekme uz jūras ekosistēmu, un, plašāk, ir paredzēta specifisku pasākumu pieņemšana, kuri ir paredzēti, lai samazinātu līdz minimumam zvejas darbību negatīvo ietekmi uz jūras bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu.
- 46 Otrkārt, saistībā ar jēdzienu “[pasākumi, kas] izpilda attiecīgā Savienības tiesību akta mērķus”, protams, no pirmā acu uzmetiena darbības vārda “izpilda” izmantošana var tikt saprasta kā pienākuma paredzēšana, lai saistībā ar pašiem vien norādītajiem pasākumiem ļautu sasniegt atbilstošajos tiesību aktos paredzēto mērķi.
- 47 Tomēr ir jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 92/43 3. panta 1. punktu izveido saskaņotu Eiropas ekoloģisko tīklu, kurā apvienotas šajā direktīvā paredzētās īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, uz kurām norāda vārdi “*Natura 2000* teritorijas”. kurus izmanto iesniedzējtiesa; šis tīkls ir paredzēts, lai minētos dabisko dzīvotņu veidus un sugu dzīvotnes saglabātu vai attiecīgā gadījumā atjaunotu to labvēlīgo aizsardzības statusu dabiskās izplatības areālā.
- 48 Ņemot vērā šo mērķi un šo dzīvotņu iekļaušanu sarežģītās ekosistēmās, konkrēts saglabāšanas pasākums kopumā var kombinācijā ar citiem pasākumiem vienīgi sniegt pienesumu šo mērķu sasniegšanā, pašam par sevi neesot pietiekamam tos sasniegt. Līdz ar to interpretēt Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punktu tādējādi, ka ar to tiek atļauts pieņemt tikai pasākumus, kas atsevišķi ir pietiekami, lai sasniegtu minēto mērķi, atņemtu šai tiesību normai tās lietderīgo iedarbību.
- 49 Turklāt ir daudz plašāk jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai būtu izpildīts samērīguma tests, pasākumam ir jāspēj sniegt pienesumu paredzētajam mērķim un tam nav obligāti tas jāspēj sasniegt pašam par sevi (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 21. decembris, *AGET Iraklis*, C-201/15, EU:C:2016:972, 92. punkts).
- 50 Līdz ar to jēdziens “[pasākumi, kas] izpilda attiecīgā Savienības tiesību akta mērķus” ir jāsaprot tādējādi, ka tas ietver dalībvalsts pieņemtos pasākumus, kas vienīgi veicina attiecīgajos Savienības tiesību aktos precizēto mērķu sasniegšanu.
- 51 Tādi pasākumi, kādus norādījusi iesniedzējtiesa un ar kuriem tiek pilnībā aizliegta komerciālā jūras zveja, kurā tiek izmantoti grunti skaroši zvejas rīki un nostiprinātie tīkli, var veicināt dabisko dzīvotņu veidu un jūras sugu dzīvotņu, kas atrodas attiecīgajās teritorijās, uzturēšanu vai attiecīgajā gadījumā atjaunošanu, un līdz ar to uz šiem pasākumiem var attiekties Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punkts.
- 52 Treškārt, saistībā ar jēdzienu “citu dalībvalstu zvejas kuģi” Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punkta formulējumā nav nekādas norādes saistībā ar šo jēdzienu veidojošajiem elementiem.
- 53 Tomēr no Montegobejas konvencijas 91. panta 1. punkta un 94. panta izriet, ka Savienībai ir jāievēro, ka kuģiem ir tās valsts piederība, ar kuras karogu tiem ir tiesības kuģot, un ka katra valsts efektīvi realizē jurisdikciju un kontroli pār kuģiem, kas kuģo ar tās karogu.

- 54 No tā izriet, ka jēdziens “citu dalībvalstu zvejas kuģi”, kas izmantots Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punktā, ir jāsaprot kā tāds, kas vienīgi attiecas uz kuģiem, kuri kuģo ar dalībvalsts karogu, kas nav tā, kura īsteno savu suverenitāti vai jurisdikciju attiecīgajā teritorijā, un kas šajā ziņā ir pakļauts tās dalībvalsts jurisdikcijai un kontrolei, zem kuras karoga tie kuģo.
- 55 Taču, ciktāl iesniedzējtiesa pati ir konstatējusi, kā tas izriet no tās jautājuma formulējuma, ka tās norādītajiem pasākumiem ir ietekme uz šādiem kuģiem, šie pasākumi neatbilst Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punkta prasībām un līdz ar to uz šī pamata dalībvalsts tos nevar pieņemt vienpusēji.
- 56 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts, ka dalībvalsts pieņem pasākumus, kuri attiecas uz tās suverenitātē vai jurisdikcijā esošajiem ūdeņiem, kuri tai nepieciešami, lai izpildītu pienākumus, kas paredzēti Direktīvas 92/43 6. pantā, un ar kuriem *Natura 2000* teritorijās ir pilnībā aizliegts nodarboties ar komerciālo jūras zveju, izmantojot grunti skarošus zvejas rīkus un nostiprinātos tīklus, ja šie pasākumi ietekmē zvejas kuģus, kas kuģo ar citu dalībvalstu karogu.

Par otro jautājumu

- 57 Uzdodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa jautā, vai Regulas Nr. 1380/2013 11. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts, ka dalībvalsts veic tādus pasākumus, par kādiem ir runa pamatlietā un kuri attiecas uz tās suverenitātē vai jurisdikcijā esošajiem ūdeņiem, un kuri ir vajadzīgi, lai izpildītu dalībvalsts pienākumus, kas izriet no Direktīvas 2004/35.
- 58 Šajā ziņā no Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punkta izriet, ka šajā tiesību normā paredzētais pilnvarojums attiecas tikai uz tādiem pasākumiem, kas dalībvalstīm ir vajadzīgi, lai izpildītu pienākumus, kuri paredzēti trīs īpašos Savienības vides tiesību aktu noteikumos, proti, Direktīvas 2008/56 13. panta 4. punktā, Direktīvas 2009/147 4. pantā un Direktīvas 92/43 6. pantā.
- 59 Tātad šajā 11. panta 1. punktā nav norādīta Direktīva 2004/35 un tā formulējumā nav nekādas norādes, kas ļautu uzskatīt, ka Savienības tiesību normu saraksts, uz kuru ir norādīts šajā tiesību normā, nav izsmeļošs.
- 60 Turklāt, tā kā šajā 11. panta 1. punktā ir paredzēts izņēmums no vispārējā noteikuma, kas izklāstīts Regulas Nr. 1380/2013 6. pantā, atbilstoši kuram kompetence pieņemt saglabāšanas pasākumus ir Savienībai, šīs tiesību normas ir jāinterpretē šauri (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 11. jūnijs, *Zh. un O.*, C-554/13, EU:C:2015:377, 42. punkts).
- 61 Līdz ar to, ja likumdevējs būtu vēlējis sniegt pilnvarojumu pieņemt saglabāšanas pasākumus, lai ļautu dalībvalstīm izpildīt savus pienākumus, kas izriet no Direktīvas 2004/35, tam tas būtu bijis tieši jānorāda.
- 62 No tā izriet, ka Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts, ka dalībvalsts veic tādus pasākumus, par kādiem ir runa pamatlietā un kuri attiecas uz tās suverenitātē vai jurisdikcijā esošajiem ūdeņiem, un kuri ir vajadzīgi, lai tā izpildītu savus pienākumus, kas izriet no Direktīvas 2004/35.

Par trešo jautājumu

- 63 Tā kā trešais jautājums tika uzdots tikai tādām gadījumam, ja uz pirmo vai otro jautājumu tiktu atbildēts noliedzoši, nav vajadzības sniegt atbildi uz to.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 64 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1380/2013 (2013. gada 11. decembris) par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK, 11. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts, ka dalībvalsts pieņem pasākumus, kuri attiecas uz tās suverenitātē vai jurisdikcijā esošajiem ūdeņiem, kuri tai nepieciešami, lai izpildītu pienākumus, kas paredzēti Padomes Direktīvas 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību 6. pantā, un ar kuriem *Natura 2000* teritorijās ir pilnībā aizliegts nodarboties ar komerciālo jūras zveju, izmantojot grunti skarošus zvejas rīkus un nostiprinātos tīklus, ja šie pasākumi ietekmē zvejas kuģus, kas kuģo ar citu dalībvalstu karogu.
- 2) Regulas Nr. 1380/2013 11. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to netiek pieļauts, ka dalībvalsts pieņem tādus pasākumus, par kādiem ir runa pamatlietā un kuri attiecas uz tās suverenitātē vai jurisdikcijā esošajiem ūdeņiem, un kuri ir vajadzīgi, lai tā izpildītu savus pienākumus, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atlīdzināšanu.

[Paraksti]